

התוכנית להגברת הביטחון האישי ולפיתוח כלכלי-חברתי בירושלים לטובת כלל תושביה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ ,

בהמשך להמלצות הצוות הבין-משרדי בנושא המצב הביטחוני במזרח ירושלים, המצורפות כנספח א להחלטה זו; בהתאם לסעיף 4 בחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל; ובהמשך להחלטות ממשלה העוסקות בפיתוח ירושלים ובפיתוח מגזרי המיעוטים ומתוך הכרה בחשיבותו של פתרון מערכתי לסוגיית הביטחון האישי במזרח ירושלים, הכולל מניעת אלימות ופשיעה בצד קידום צמיחה כלכלית:

1. הגברת הביטחון האישי:

א. להטיל על המשרד לביטחון פנים לתגבר את מערך האכיפה והשיטור במרחב קדם, באמצעות יישום תכנית רב שנתית, בין השנים 2014-2017, לחיזוק הביטחון האישי והנוכחות המשטרתית במרחב ולמניעת האלימות באזור.

ב. תקציב התוכנית יהיה מהמקורות הבאים, בהתאם למתווה השנים כמפורט בטבלה:

פעולות	מקור	2014 (מלש"ח)	2015 (מלש"ח)	2016 (מלש"ח)	2017 (מלש"ח)	סה"כ (מלש"ח)
חד פעמי	משרד האוצר	5	22	18	16.5	61.5
שוטף (לרבות עלות כ"א)	משרד האוצר		3	6	5	14
	משרד לביטחון פנים		3	6	5	14
	משרד השיכון				5	5
סך התוכנית		5	28	30	31.5	94.5

- ג. לצורך מימוש התכנית יקצה משרד האוצר 40 תקנים לבסיס תקציב המשרד לביטחון פנים. שינויים והסטות תקציבים בתוכנית יסוכמו בין מנכ"ל המשרד לביטחון פנים והממונה על התקציבים במשרד האוצר בכפוף להוראות כל דין. כמו כן, בשנת 2017 יסכמו הגורמים הנ"ל את המקור התקציבי להפעלה השוטפת החל משנת 2018.
- ד. המשרד לביטחון פנים ידווח לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מדי חצי שנה על התקדמות התוכנית המפורטת בסעיף זה (הדיווח הראשון יימסר עד תאריך 31.12.2014).

2. פיתוח חברתי-כלכלי :

לאשר תכנית ממשלתית ייחודית לשנים 2014-2018, שתפעל להעצמת אוכלוסיית מזרח ירושלים ולגיוון אפשרויות בתחומי החינוך, ההשכלה הגבוהה והתעסוקה, ולפיתוח תשתיות ציבוריות לרווחת התושבים.

א. מתווה התוכנית לפיתוח כלכלי חברתי :

1. שיפור תשתיות פיזיות

- א. להורות לוועדת ההיגוי, כאמור בסעיף ג (1) להחלטה זו (להלן: ועדת ההיגוי), לפעול לביצוע סקר תשתיות מקיף, באמצעות גוף ייעודי שייבחר על ידה, לבחינת הצרכים התשתיתיים במזרח ירושלים בתחומי התחבורה והבטיחות בדרכים, הניקוז, הביוב, התאורה, השטחים הציבוריים והפתוחים ומבני ציבור. הצוות יתאם פעילותו עם משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ותכנית החומש לתחבורה ובטיחות בדרכים במזרח ירושלים.
- ב. ביצוע הסקר יסתיים עד ליום 1.11.2014 ויוגש לוועדת ההיגוי האמורה בסעיף ג להחלטה זו, שתאשר תכניות עבודה מפורטות, בין השאר, על בסיס תוצאות הסקר עד ליום 1.12.2014.
- ג. לפיתוח תשתיות יוקצה תקציב מתקציב החלטת ממשלה מס 4651 לפיתוח העיר ירושלים מיום 20.05.2012 (להלן – "תכנית אגן העיר העתיקה"), אליו יתווסף תקציב עליו הודיעה עיריית ירושלים כמפורט בסעיף 2(ב) ובנספח ב' להלן. הסכום הכולל שיוקצה כאמור בסעיף משנה זה יעמוד על סך של 67,500,000 ש"ח, ומכוחו יבוצעו פעולות פיתוח בלבד, שאינן כוללות אלמנטים תחזוקתיים. פעולות שימומנו מהתקציב שיוקצה מתכנית אגן העיר העתיקה, יעשו בתיאום עם ועדת ההיגוי של התכנית, כאמור בסעיף 5 להחלטה מס' 4651.
- ד. הממשלה רושמת לפנייה את התחייבות עיריית ירושלים לתחזוקת התשתיות בסמכותה, אשר יפותחו מכוח החלטה זו.

2. חינוך, השכלה תעסוקתית והשכלה גבוהה

- א. להנחות את משרד החינוך לפעול להגדלת כמות התלמידים הלומדים במסלול לבגרות ישראלית, כל זאת בהתחשב במאפייני השטח וברגישויות הנושא; לפעול להגדלת מספר הלומדים במכינות קדם אקדמיות שהם בוגרי מערכת החינוך במזרח ירושלים; לפעול לתגבור לימודי העברית בבתי הספר במזרח ירושלים; להפעיל תכניות לתקשוב בתי הספר במזרח ירושלים, לרבות לימודי מיומנויות מחשב; להפעיל תכניות למניעת נשירה מבתי הספר. תכניות העבודה בכל אחד מהנושאים האמורים ייקבעו על ידי צוותי עבודה משותפים של משרד החינוך ועיריית ירושלים, ודווח עליהן יימסר לוועדת ההיגוי.

- ב. לפנות למועצה להשכלה גבוהה על מנת שבמסגרת תכניותיה להגדלת הנגישות ומניעת נשירה מלימודים אקדמיים במגזר הערבי, תבחן את האפשרות להתייחסות פרטנית לסטודנטים ממזרח ירושלים.
- ג. להורות למשרד לביטחון פנים להפעיל את תכנית עיר ללא אלימות, בחמש שכונות במזרח ירושלים, בנוסף לאלו בהן מבוצעת כיום פעילות מכוח תכנית זו. השכונות בהן תופעל התכנית ייקבעו על ידי המשרד לביטחון פנים בתאום עם ועדת ההיגוי.
- ד. סך התקציב לביצוע פעולות בתחום החינוך, ההשכלה התעסוקתית וההשכלה הגבוהה יעמוד על 46,990,000 ש"ח.

3. תעסוקה ויזמות

- על מנת להגדיל את שיעורי התעסוקה, ואת יכולת ההשתכרות של הציבור הערבי במזרח ירושלים ואת מגוון המשרות המוצעות לציבור זה:
- א. להטיל על צוות משותף של מנהל הרשות לפיתוח כלכלי של מגזרי המיעוטים במשרד ראש הממשלה, הממונה על התעסוקה במשרד הכלכלה, נציג הממונה על התקציבים במשרד האוצר ומנכ"ל המשרד לענייני ירושלים והתפוצות, לגבש תכנית לטיפול בנושא התעסוקה לצורך הגדלת שיעורי התעסוקה ויכולת ההשתכרות של הציבור הערבי במזרח ירושלים; בשים לב למרכז הכוון תעסוקתי, שרתי יעוץ והכוונה ומתן מגוון שירותים תעסוקתיים, הן בצד הקניית מיומנויות, כגון: הכשרות מקצועיות, קורסים מקצועיים ומיומנויות רכות, והן בצד סיוע לפיתוח תשתיות תעסוקתיות ופעולות נוספות לעידוד הביקוש לעובדים. הצוות יציג את תכנית העבודה לוועדת ההיגוי עד יום ה- 1.9.2014. יישום רכיב זה לאחר גיבוש התכנית, יוטל על הממונה על התעסוקה במשרד הכלכלה
- ב. הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים תפעל לריכוז, עידוד וקידום העסקים הקטנים והבינוניים במזרח ירושלים. ותציג את התכנית עד ליום ה- 1.9.2014
- ג. סך התקציב לביצוע פעולות בתחום גיוון, הנגשה ומיצוי של אפשרויות תעסוקה וקידום העסקים הקטנים והבינוניים במזרח ירושלים, יעמוד על 47,660,000 ש"ח.

4. העצמה חברתית ורווחה

- א. להטיל על משרד הרווחה והשירותים החברתיים להפעיל תכניות מגוונות – בהיבטי מניעה ובהיבטים טיפוליים; להפעיל תכניות עבור ילדים ונוער בסיכון במסגרת בתי הספר ומערכת החינוך הפורמאלית ובמסגרות רווחתיות-טיפוליות; להפעיל תכניות למניעת השימוש בסמים ואלכוהול. התוכניות הבית ספריות יגובשו ויופעלו בתיאום בין משרד הרווחה והשירותים החברתיים למשרד החינוך ועיריית ירושלים.
- ב. להטיל על משרד הרווחה והשירותים החברתיים להוסיף, באופן מדורג, בין השנים 2014-2018, 30 תקנים של עובדים סוציאליים ועובדי קידום נוער, לטובת טיפול באוכלוסיית מזרח ירושלים. הרחבת הפעילות ההדרגתית בנוגע לעובדי קידום נוער תגובש ותופעל בהיוועצות בין משרד הרווחה והשירותים החברתיים למשרד החינוך ועיריית ירושלים.
- ג. להטיל על ועדת ההיגוי, שתסתייע לשם כך בעיריית ירושלים, לאשר תכנית שתכלול בינוי ופיתוח של שטחים ציבוריים ומתקני פנאי והפעלת חוגי העשרה לנוער וצעירים, בין השאר, תבחן ועדת

ההיגוי את האפשרות להפעיל חוגי העשרה במבנים קיימים.

ד. הממשלה רושמת לפנייה את התחייבות עיריית ירושלים לשאת בכלל עלויות התחזוקה של פעולות בינוי ופיתוח ותשתיות, שיבוצעו מכוח תכנית זו.

ה. סך התקציב לביצוע פעולות בתחום גיוון, הנגשה ומיצוי של אפשרויות העצמה חברתית ורווחה יעמוד על 37,850,000 ש"ח

ב. תקציב התכנית לפיתוח כלכלי חברתי:

1. תקציב התכנית יעמוד על סך כולל של 200 מיליון ₪ ממקורות ממשלתיים, בין השנים 2014-2018 ויתחלק בין המשרדים הרלוונטיים, בהתאם לתחומי אחריותם המובהקים כאמור בטבלה שבנספח ב. יצוין כי 50 מלש"ח יוקצו לטובת ביצוע תשתיות פיזיות מתקציב תכנית אגן העיר העתיקה, ובתיאום עם ועדת ההיגוי המוקמת כאמור בסעיף 5 להחלטת ממשלה מס' 4651.
2. הממשלה רושמת לפנייה את הודעת עיריית ירושלים כי תשתתף במימון התוכנית, לרבות כאמור בסעיף 2(א)(1)(ג) לעיל, בסכום שלא יפחת מ-30 מלש"ח.
3. חלקו של משרד האוצר בתקציב התכנית יועבר למשרדים הרלוונטיים, בהתאם לאישור ועדת ההיגוי את תכנית העבודה.
4. הפריסה התקציבית השנתית של תקציב המשרדים השותפים והתקציב התוספתי מפורטת בטבלה שבנספח ב. ככל שיידרשו שינויים, הם יאושרו בהתאם לקצב הביצוע של המרכיבים השונים ובהתאם לתכנית העבודה המפורטת, שתאושר על ידי ועדת ההיגוי.

ג. ניהול התכנית לפיתוח כלכלי חברתי:

1. להקים, לטובת יישום מרכיבי תכנית זו לפיתוח חברתי-כלכלי, ועדת היגוי בראשות מנכ"ל המשרד לירושלים והתפוצות ומנהל הרשות לפיתוח כלכלי למיעוטים במשרד ראש הממשלה (להלן: "הו"רים משותפים לוועדה") וחבריה: הממונה על התקציבים במשרד האוצר או נציגו; נציג משרד החינוך; נציג משרד הרווחה והשירותים החברתיים; נציג משרד הכלכלה; נציג המשרד לביטחון פנים, מנכ"ל עיריית ירושלים או נציגו ומשקיף מטעם מל"ג-ות"ת. ועדת ההיגוי רשאית לזמן, בהתאם לשיקול דעתה, גורמים רלוונטיים ליישום החלטה זו, ממשרדי הממשלה ומגופים נוספים.
2. באחריות ועדת ההיגוי התפקידים הבאים:
 - א. קביעת מטרות ויעדים לכל אחד ממרכיבי התכנית, אישור תכניות עבודה מפורטות ואת תקציב הפעילות השנתית, שייגזר מהן;
 - ב. ליווי שוטף של התכנית, מעקב אחר ביצועה והסרת חסמים;
 - ג. ועדת ההיגוי תהיה מוסמכת לבחון ולשקול שילוב של מקורות מימון חוץ ממשלתיים בתוכנית, במידה ויהיו כאלה, ובתנאי שמקורות אלו יהיו בנוסף על התקציב הקבוע בסעיף ב (1) לעיל, ובכפוף לכל דין.
3. הסטות תקציביות בין סעיפי התוכנית או כל שינוי הנוגע לתקציב האמור בסעיף ב (1) יאושרו על ידי הו"רים המשותפים לוועדה והממונה על התקציבים או מי מטעמו, ובכפוף להוראות כל דין. במקרה ומדובר בתקציב שהעמידו ממקורותיהם משרד הכלכלה, הרווחה, החינוך גם בהשתתפות נציג אותו משרד ובמקרה ומדובר בתקציב שמקורו עיריית ירושלים בנציג עיריית

ירושלים.

4. המשרד לירושלים והתפוצות והרשות לפיתוח כלכלי למיעוטים במשרד ראש הממשלה יהיו אחראים על יישום התוכנית לפיתוח כלכלי חברתי כמפורט בהחלטה זו וידווחו לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מדי חצי שנה על התקדמות התוכנית (הדיווח הראשון יימסר עד תאריך 31.12.2014).

דברי הסבר

רקע כללי

חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, קובע כי "הממשלה תשקוד על פיתוחה ושגשוגה של ירושלים ועל רווחת תושביה על-ידי הקצאת משאבים מיוחדים" וכי "לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה של ירושלים בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים". בהתאם להוראות חוק היסוד פועלת הממשלה במגוון דרכים לפיתוחה וחיזוקה של עיר הבירה.

במזרח ירושלים מתגוררים 306,000 תושבים, המהווים 38% מתושבי ירושלים וכעשרים אחוז מכלל אוכלוסיית המיעוטים במדינה. מעמדם האזרחי הינו מעמד של תושבים ולא אזרחים. המצב הסוציו-אקונומי במזרח ירושלים הוא מהנמוכים בארץ ומתאפיין באחוז גבוה במיוחד של ילדים ומשפחות מתחת לקו העוני, אחוז נמוך של השתתפות בתעסוקה ואחוז גבוה במיוחד של נשירה מבתי הספר (30%). זוהי הפעם הראשונה בה מגובשת ותישם במזרחה של ירושלים תכנית פיתוח כלכלי חברתי כוללת.

לאחרונה חלה התגברות של מעשי אלימות ויידוי אבנים במזרח ירושלים. בהתאם לנתונים שהעבירה משטרת ישראל, בחודשים מרץ-אפריל 2014 בלבד, נפתחו במרחב קדם כ-990 תיקים הכוללים עברות אלימות, התפרעויות, תקיפת שוטרים, שוד וכד'. כמן כן, דווח על כ-390 אירועי יידוי אבנים לעבר כוחות ביטחון, כלי רכב ואזרחים, וכן על עשרות גניבות כלי רכב ופריצות לדירות באזור. מדובר בעבירות בעלות הקשרים לאומניים, שאינן שכיחות באזורים אחרים של הארץ, ושאינן מקום נוסף במדינת ישראל בו הן מתבצעות בהיקפים דומים.

יודגש, כי גילויי אלימות אלו מתבצעים בבירתה של מדינת ישראל, בסמוך לאזורים הקדושים ביותר לשלוש הדתות הגדולות – אזור בעל פוטנציאל הסברתי ותיירותי משמעותי, אליו עולים לרגל מבקרים מהעולם כולו. במידה רבה, חלקים משמעותיים מאזור זה מהווים את פניה של מדינת ישראל אל מול העולם.

לאור העלייה במקרי האלימות ויידוי האבנים באזור, קיים צוות מקצועי בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה ומזכיר הממשלה, במהלך החודשים דצמבר 2013 - מאי 2014, דיונים מקיפים באשר לדרכים האפקטיביות להתמודד עם המצב במזרח ירושלים. הצוות התמקד בשלושה היבטים: אכיפת, חקיקת ופיקוח. החלטה זו מסדירה את המלצות הצוות לנושאי הגברת הביטחון האישי והנושאים הכלכליים האזרחיים, המפורטים בגוף ההחלטה. החלטת הממשלה לעניין חיזוק האכיפה בעברות של יידוי אבנים מהווה נדבך משלים להחלטה זו.

אחת המטרות המרכזיות של התכנית המוצעת היא להביא לצמצום משמעותי בגילויי האלימות באמצעות פעילות שלובת לצמצום פערים בתחומי התשתיות, התעסוקה, החינוך והרווחה ולהגברת האכיפה והביטחון האישי. הנחת היסוד להיבטים האזרחיים של תכנית זו, היא קיומו של קשר הדוק בין היקף ורמת האלימות של תושבים ממזרח ירושלים לבין רמת החיים בשכונות מזרח העיר.

הגברת הביטחון האישי:

לאור נתוני הפשיעה באזור מרחב קדם, מוצע לתגבר את הנוכחות המשטרתית באזור הן

מבחינה פיזית והן מבחינה טכנולוגית. במסגרת חיזוק מרכיבי הביטחון יוקם מערך אבטחה המבוסס על אמצעים טכנולוגיים, ומערכות התראה נוספות, על פי ניתוח של המוקדים המאויימים בגזרה (צירים ונקודות בעלות עניין). בבסיס התוכנית שלוש הנחות להגברת האכיפה ומניעת האלימות – גילוי באמצעות מצלמות, תגבור כוח אדם משטרי באזור וטיפול נקודתי.

המשרד לביטחון פנים יהיה אחראי על יישום התוכנית לתגבור הביטחון האישי והנוכחות המשטרתית במרחב שתופעל בין השנים 2014-2017, ותכלול בין היתר תכנון פריסת תשתיות וטכנולוגיה ותחילת ביצוע, איתור נכס מתאים ותכנון הבינוי, הוצאת רישיונות והיתרים, גיוס כח אדם, הצטיידות באמצעים וכו'.

פיתוח חברתי-כלכלי:

תכנית זו שמה דגש על קידום בני הנוער והצעירים בקרב האוכלוסייה (10-35), שכן לפי המיפויים השונים שנעשו, בין השאר באמצעות משטרת ישראל, בני הנוער והצעירים נוחים להשפעה ונוטים יותר לקחת חלק בפעילות אלימה, לאומנית או אחרת, והשקעה באוכלוסייה הצעירה היא בעלת פוטנציאל ממשי לשמש מנוף לשינוי.

תחום הפיתוח החברתי כלכלי יתמקד בארבעה מישורי פעולה:

1. שיפור תשתיות פיזיות - רמת התשתיות במזרח ירושלים ירודה בכל התחומים:

ניקוז, ביוב, מים, חשמל, כבישים ומדרכות ועוד, אולם במצב הקיים, אין ידיעה ברורה באשר להיקפי הצרכים התשתיתיים באזור ומהותם. מגבלת התקציב בתכנית זו מחייבת תיעדוף מושכל ולכן מוצע לבצע סקר מקיף לבחינת הצרכים ולשם תיעדוף אמין ומקצועי. ועדת ההיגוי תקבע, בהתייעצות עם הגורמים הרלוונטיים, מי יהיו הגורמים המבצעים של עבודות אלו. יודגש, כי שיפור ושדרוג תשתיות יעשה בתיאום עם משרד התחבורה, שמפעיל תכנית שדרוג תשתיות כבישים, בדגש על בטיחות בדרכים ותחבורה ציבורית. עוד יצוין, כי פעילות לשדרוג תשתיות תבוצע בכפוף להצהרת עיריית ירושלים על תחזוקה מלאה.

2. חינוך, השכלה תעסוקתית והשכלה גבוהה – במטרה לפעול לשיפור המצב הסוציו-

אקונומי של האוכלוסייה ובכדי לייצר אלטרנטיבה כלכלית לתושבי מזרח העיר, מוצע לקדם תכניות בתחום החינוך, ההשכלה הגבוהה והשכלה תעסוקתית. מרביתם של תלמידי מזרח ירושלים לומדים לפי תכנית הלימודים הפלסטינית, "הטאוג'יה", הנבדלת באופן מהותי בשיטת הלימוד, בתכנים ובמיוחד ברמת לימוד העברית. עם סיום לימודיהם, בוגרי הטאוג'יה אינם עומדים בתנאי הסף לקבלה למוסדות הלימוד הישראליים והבוגרים נתקלים בקשיים בבואם להרחיב את השכלתם, אם באקדמיה ואם בעולם הטכנולוגי-מקצועי. מטרת סעיף זה היא להגדיל את האפשרויות העומדות בפני תושבי מזרח ירושלים בתחומי החינוך והתעסוקה.

3. גיוון, הנגשה ומיצוי של אפשרויות תעסוקה - בשל המצב הסוציו-אקונומי הקשה

בשכונות מזרח ירושלים, ובשל הסיכוי הקטן להשתלב בתעסוקה איכותית עם סיום הלימודים, לאור האמור בסעיף 2 שלעיל, רבים מן הנערים והנערות נושרים מהלימודים על מנת לסייע בפרנסת המשפחות. הקושי שבסיום הלימודים, לצד הצפי השלילי להשתלבות בעבודה עם בגרות פלסטינית ואפשרויות התעסוקה המוגבלות, מפחית באופן משמעותי את המוטיבציה לסיום הלימודים ומוביל לנשירה באחוזים

גבוהים ולהפחתת הסיכוי להשתלב בתעסוקה איכותית.

4. העצמה חברתית ורווחה – כאמור לעיל, מצבה הסוציו-אקונומי של אוכלוסיית מזרח ירושלים הוא מהנמוכים בארץ. כ - 47% מהמשפחות וכ - 55% מהילדים נמצאים מתחת לקו העוני, ההכנסה הממוצעת לנפש עומדת על 1,956 ₪ בחודש וכל עובד סוציאלי מטפל בלמעלה מ - 250 משפחות. שכונות מזרח העיר חסרות תשתיות פיזיות בסיסיות, תשתיות פנאי ונופש ותשתיות כוח אדם, הנדרשות על מנת לתת מענה מספק - הן בתחומי הרווחה והן בתחומי הפנאי, להם יש חשיבות עצומה שכן הם מספקים אלטרנטיבה חיובית לניצול הזמן הפנוי. בכל שכונות מזרח ירושלים ישנם 2 מתנ"סים, המפעילים עוד 4 שלוחות, לאוכלוסייה שמספרה עולה על 300,000 נפש. לאור האמור לעיל מוצע להטיל על ועדת ההיגוי, שתסתייע לשם כך בעיריית ירושלים, לפעול לתגבור פעילות חיובית לפנאי ונופש ובבניית תשתיות פנאי, בכפוף להתחייבותה לתחזק אותן. כן מוצע, לתגבר את מספרם של העובדים הסוציאליים במזרח ירושלים, על מנת שיוכלו לתת מענה הולם לדורשים ולהקים תשתיות רווחתיות כגון בתים חמים ומועדוניות, שיתנו מענה הולם לנזקקים לשירותיהם.

טיפול הוליסטי בארבעת תחומים אלו נותן מענה כולל לתוצרים שליליים של תסכול, הנובע בין השאר מרמת חיים נמוכה, מחוסר היכולת לצאת ממעגל העוני באמצעות הגדלת האפשרויות בחינוך ובתעסוקה ומתן אלטרנטיבה חיובית לניצול הזמן הפנוי. תכנית זו, יחד עם צעדי אכיפה וחקיקה, המובאים במקביל לאישורה של הממשלה, תסייע בהפחתת החשדנות והאיבה כלפי הממסד ותוביל להפחתת מעשי האלימות. לשם יישום התוכנית החברתית כלכלית יוקם צוות היגוי בראשות מנכ"ל המשרד לירושלים והתפוצות ומנהל הרשות לפיתוח מגזר המיעוטים במשרד ראש הממשלה, ובהשתתפות הממונה על התקציבים במשרד האוצר, מנכ"ל עיריית ירושלים, או נציגיהם, נציג משרד החינוך, נציג משרד הרווחה והשירותים החברתיים, נציג משרד הכלכלה ונציג המשרד לביטחון פנים.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

כמפורט בדברי ההסבר.

תקציב

כמפורט בגוף ההחלטה ובטבלת התקציב בנספח ב'.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

קיימת השפעה על מצבת כוח האדם בעירייה: יתווספו עובדים סוציאליים כמפורט לעיל.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – תומך

השר לביטחון פנים - תומך

שר השיכון - תומך
שר הרווחה והשירותים החברתיים- טרם התקבלה עמדתו
שר החינוך- תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס 4651 לפיתוח העיר ירושלים מיום ה 20.05.2012

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת מצורפת.

מוגש על ידי ראש הממשלה
ועל ידי השר לירושלים והתפוצות

כ"ח בסיון התשע"ד
26 ביוני 2014

נספח א – המלצות הצוות הבין-משרדי בנושא המצב הביטחוני במזרח ירושלים

נספח ב – טבלאות תקציב

בהתאם לאמור בסעיף 1 להחלטה זו, להלן טבלאות התקציב המהוות נספח בלתי נפרד מההחלטה:

טבלה 1' – פירוט כלי המדיניות בתכנית לפיתוח כלכלי חברתי (אלש"ח)

שנה		2014	2015	2016	2017	2018	סה"כ
שדרוג תשתיות							
סקר תשתיות	תוספתי	500	0	0	0	0	500
	משרד	0	0	0	0	0	0
שדרוג תשתיות	החלטה 4651	0	5000	5000	5000	5000	36,000
	עיריית ירושלים	0	4000	4000	4000	4000	
תאורה	החלטה 4651	0	4000	4000	4000	5000	17,000
	משרד	0	0	0	0	0	
פארקים וגינות	החלטה 4651	0	2000	3000	4000	4000	14,000
	עיריית ירושלים	0	0	0	0	1000	
סה"כ לפרק שדרוג תשתיות							
							67,500
חינוך, השכלה תעסוקתית והשכלה גבוהה							
הגדלת מספרי בוגרי בגרות ישראלית	תוספתי	0	500	1000	1500	2000	18,000
	משרד החינוך	0	2500	3000	3500	4000	
סבסוד מכינות קדם אקדמיות	תוספתי	0	2000	2000	2500	3000	9,500
	משרד החינוך	0	0	0	0	0	
פעילות עיר ללא אלימות	תוספתי	750	750	750	850	950	4,050
	משרד לבט"פ	0	0	0	0	0	
תגבור לימודי עברית בבתי ספר	תוספתי	200	400	600	800	1000	3,000
	משרד החינוך	0	0	0	0	0	
תכניות למניעת נשירה	תוספתי	100	500	600	700	800	5,400
	משרד החינוך	100	500	600	700	800	
תכניות לימודי מיומנויות מחשב	תוספתי	0	460	460	460	460	1,840
	משרד החינוך	0	0	0	0	0	
להגדלת הנגישות ומניעת נשירה מלימודים אקדמיים	תוספתי	0	1000	1300	1400	1500	5,200
	משרד החינוך						
סה"כ לפרק חינוך השכלה תעסוקתית והשכלה גבוהה							
							46,990

תעסוקה							
45,260	8000	7000	6000	5000	860	תוספתי	תכנית לטיפול בנושא התעסוקה
	6000	5000	4000	3000	400	משרד הכלכלה	
2,400	0	0	0	0	0	תוספתי	יזמות עסקית
	600	600	600	400	200	משרד הכלכלה	
47,660							סה"כ לפרק תעסוקה

חברה ורווחה							
18,000	1050	1000	1000	1000	0	עיריית ירושלים	תכניות לקידום אוכלוסיית רווחה
	1750	1500	1000	500	200	תוספתי	
	2500	2250	2000	1500	750	משרד הרווחה	
8,500	1000	1000	1000	1000	0	עיריית ירושלים	תגבור 30 עובדים סוציאליים ועובדי קידום נוער
	1500	1250	1000	750	0	משרד הרווחה	
4,950	1750	1500	1000	500	200	עיריית ירושלים	בינוי פיזי למתקני פנאי
	0	0	0	0	0	משרד הרווחה	
3,000	800	700	600	500	400	תוספתי	הפעלת תכניות פנאי במבנים קיימים
	0	0	0	0	0	משרד הרווחה	
3,400	750	750	750	650	500	תוספתי	חוגי העשרה לנוער
						משרד הרווחה	
37,850							סה"כ לפרק חברה ורווחה
200,000	59,210	51,960	45,260	38,410	5,160		סה"כ התכנית
30,000	8,800	7,500	7,000	6,500	200		סה"כ עיריית ירושלים
13,500	4,000	3,500	3,000	2,250	750		סה"כ משרד הרווחה
15,700	4,800	4,200	3,600	3,000	100		סה"כ משרד החינוך
20,800	6,600	5,600	4,600	3,400	600		משרד הכלכלה
50,000	14,000	13,000	12,000	11,000	0		החלטה 4651
70,000	21,010	18,160	15,060	12,260	3,510		סה"כ תוספתי **

** התקציב התוספתי – 50 מלש"ח ממקורות משרד האוצר ו20 מלש"ח יסוכמו בין משרד האוצר לבין עיריית ירושלים כמפורט בהודעת עיריית ירושלים המוזכרת בסעיף 2(ב)(2).

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"ח סיוון, התשע"ד

26 יוני, 2014

D349872

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: התוכנית להגברת הביטחון האישי ולפיתוח כלכלי-חברתי בירושלים לטובת כלל תושביה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. לאור העלייה במקרי האלימות ויידוי האבנים במזרח ירושלים, הוקם צוות בין משרדי בראשות מזכיר הממשלה, לבחינת גיבוש דרכים האפקטיביות להתמודד עם המצב באזור. הצוות הבין משרדי התמקד בשלושה היבטים: אכיפת, חקיקת ואזרחי. הצעת החלטה זו מסדירה את המלצות הצוות בנושאי הגברת הביטחון האישי והנושאים הכלכליים האזרחיים.
2. כמפורט בהרחבה בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, קיימת עליה במספר העברות בעלות הקשרים לאומניים במזרח ירושלים, עבירות שאינן שכיחות באזורים אחרים של הארץ, ואין מקום נוסף בתחומי מדינת ישראל בו הן מתבצעות בהיקפים דומים. מטרתה המרכזית של התכנית המוצעת היא להביא לצמצום משמעותי בגילויי האלימות באמצעות פעילות שלובה לצמצום פערם בתחומי התשתיות, התעסוקה, החינוך והרווחה ולהגברת האכיפה והביטחון האישי. הנחת היסוד להיבטים האזרחיים של תכנית זו, היא קיומו של קשר הדוק בין היקף ורמת האלימות של תושבים ממזרח ירושלים לבין רמת החיים בשכונות מזרח העיר.
3. לאור המלצות הצוות הבין משרדי כאמור לעיל, בהמשך להחלטות ממשלה קודמות העוסקות בפיתוח ירושלים ובפיתוח מגזרי המיעוטים, ובהתאם לסעיף 4 בחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, מוצע לאשר תוכנית רב שנתית להגברת הביטחון האישי ותוכנית רב שנתית לפיתוח כלכלי חברתי של מזרח ירושלים. סעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל קובע בהקשר זה כדלקמן:

"(א) הממשלה תשקוד על פיתוחה ושגשוגה של ירושלים ועל רווחת תושביה על ידי הקצאת משאבים מיוחדים, לרבות מענק שנתי מיוחד לעיריית ירושלים (מענק הבירה) באישור ועדת הכספים של הכנסת.

(ב) לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה של ירושלים בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים..."
4. התוכנית להגברת הביטחון האישי כוללת הקצאת משאבים לתגבור מערך האכיפה והשיטור במרחב קדם.
5. התוכנית לפיתוח כלכלי חברתי מתמקדת בעיקרה בשיפור תשתיות פיזיות, חינוך, השכלה תעסוקתית והשכלה גבוהה, גיוון, הנגשה ומיצוי של אפשרויות תעסוקה, העצמה חברתית ורווחה. כמפורט בדברי ההסבר, תכנית זו שמה דגש על קידום בני הנוער והצעירים בקרב האוכלוסייה (10-35). כפי שעולה מדברי ההסבר להצעה, הכלים שנכללו בהצעה נקבעו בשים לב לתכליתה ולאור התשתית העובדתית הרלוונטית.

6. בהתאם למוצע, תוקם ועדת היגוי לטובת יישום מרכיבי התכנית לפיתוח חברתי-כלכלי, אשר סמכויותיה הן כמפורט בהצעה. בין היתר נקבע בהקשר זה כי ועדת ההיגוי תהיה מוסמכת לבחון ולשקול שילוב של מקורות מימון חוץ ממשלתיים בתוכנית, במידה ויהיו כאלה, ובתנאי שמקורות אלו יהיו בנוסף על התקציב הקבוע בהצעה, כל זאת בכפוף לכל דין הנוגע לעניין ותוך ביצוע כל הפעולות הנדרשות לאישור קבלתו של מימון חוץ ממשלתי כאמור. עבודת ועדת ההיגוי תלווה בייעוץ משפטי כמקובל, באופן שיאפשר מתן מענה להיבטים המשפטיים הכרוכים בעבודתה.

7. הוצאת ההחלטה אל הפועל תעשה בהתאם להוראות כל דין הנוגע לעניין.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בשים לב לאמור לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

טיוטת הצעת ההחלטה הופצה להערות הלשכות המשפטיות הרלוונטיות. הערות הלשכות המשפטיות של משרד החינוך והמועצה להשכלה גבוהה הוטמעו בנוסח. הערות משרד הכלכלה, שהועברו במשולב עם הערות הייעוץ המשפטי במשרד, הוטמעו ברובן בנוסח. ליועצים המשפטיים של משרדי הרווחה והשירותים החברתיים והמשרד לביטחון פנים אין הערות להצעה בהיבטיה המשפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את הצעת ההחלטה:

מאשרת, בתיאום עם היועצת המשפטית של המשרד לירושלים והתפוצות, כי אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית